

Jezero - zapostavljeni biser?

Turistična društva naj bi v svojem kraju in okolici pospeševala razvoj te važne gospodarske panoge, vzgajala prebivalstvo, navajala krajanke k redu in čistoči, organizirala sodobne prenočitvene zmogljivosti, skrbela za rekreacijo občanov, gojila športno in ribolovno dejavnost, organizirala zanimive turistične prireditve, urejala naj bi sprehajalne poti, različna obeležja, gojila krajevne tradicije... Obiskali smo TD Zbilje in se pogovarjali s predsednikom društva tovarišem Milanom Starmanom:

• »TD Zbilje je bilo ustanovljeno že leta 1953. Zakaj smo društvo ustanovili? Glejte po izgradnji HC Medvode je tukaj nastalo jezero, Zbiljci so bili najhitrejši in tako se jezero imenuje Zbiljsko jezero. Velika vodna površina je kar klicala po ureditvi, želja in načrtov je bilo veliko in tako je družstvu pripadla desna obala jezera od smledniškega mostu do same elektrarne. Volja po napredku je bila, odtlej pa smo nekaj načrtov seveda tudi uresničili...«

liščinah je bilo zemljišče prodano. Zdaj tam že gradijo zasebne hiše in najlepše zemljišče je tako izgubljeno...

• »TD Zbilje že dolga leta z redkimi izjemami prireja tradicionalno prireditev Zbiljska noč, udeleži se je tudi do 3000 gostov. Takrat se izkažejo vsi člani društva, delajo prostovoljno. Na jezeru, ki je razdeljeno v cone A, B, C, se tudi radi krešejo različni interesi. Bolje smo se povezali z ribiči kakor z vodnimi smučarji. Vendar pa lahko trdimo, da se jezero z Ljubljanskim brodarškim društvom (prireja vsakoletno regato), s prostim čolnarjenjem po 30 din na uro, lepo vklaplja v rekreacijsko okolico mesta Ljubljane.« Tovariš Starman pa ima še tole pripombo:

• »Ob nevoznih dneh, ob sobotah in nedeljah, bi Viatorju morda le kazalo potegniti avtobusno linijo do jezera. Zanesljivo bi bilo na jezerskih obalah še več ljudi...«

Ni prvi, ki omenja tako linijo, toda podobni zahtevki Viatorja ne ganejo. Morda se prevozniku enostavno ne izplača? Nedavno je TD Zbilje uredilo novo, lepo peš pot neposredno ob jezerski obali in pomladanski dnevi so priložnost za preizkušnjo...

• Se sva se pogovarjala o turizmu, prostovoljnem delu, želji po obnovi vaških domačij. Nekateri hiše v Zbiljah so že čudovito urejene. Pri vseh željah pa se vsiljuje neka misel. Premalo je čutiti Ljubljansko turistično zvezo, mesto samo s svojimi uradi, organizacijami in ljudmi, ki se pač ukvarjajo s turističnim kosom kruha. Morda je temu vzrok srečna ljubljanska okoliščina, da namreč komaj 10 kilometrov izven utrujenega, zadimljenega in grgrajočega središča človek Ljubljane niti ne vidi več. Morda je urejanje tolikih lepih predelov naenkrat prevelik zalogaj? Prevelik? Nekje bo vendarle potrebno zares zarezati, vlagati in spoštovati misel:

• »Turista, ki naj bi dlje časa ostal v mestu ali okolici, bo pač o tem potrebno pripraviti že pri vstopu v državo, ne pa da ga velike agencije bliskovito pošljejo v betonski silos na obali...«

• Nedvomno res! Zakaj neki bi se turist ne opajal z modrosivo zasanjano jezersko gladino, kot nevesta obdano z mirnim pajčolanom tihih gozdov. S tovarišem Starmanom sva občudovala prelep delček slovenske zemlje in poslušala tiho plahutanje samotnih ptic... Žal sva bila tudi zelo osamljena...

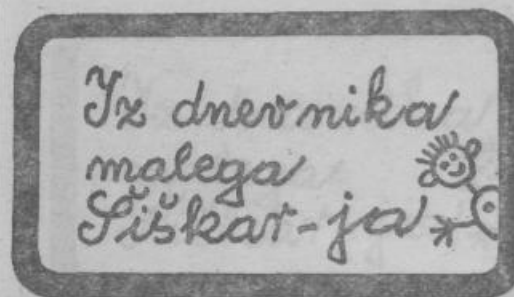
Bogomir Šefič

• V minulih 26 letih je približno 130 članom TD uspelo urediti del obale, čolnarno s 23 čolni, dvema splavoma, pokriti zabavišne prostore, utrditi drseči breg z betonsko in kamnito škarpno, postavili so nekaj zidanih lop, trasirali, obnovili in začrtali ob jezeru nove peš poti in odkupili nekdanjo Putnikovo, kasneje Kompasovo zgradbo, ki se sedaj nekoliko razširjena, dozidana in dovolj lepo urejena ponaša z uradnim imenom: Turistični dom Zbilje. Doma žal ne najdemo v nedavno izdani občinski turistični publikaciji, ki dokaj lepo propagira turizem na področju šišenske občine. Trenutno ima dom v najemu zasebni gostilničar in ta najemnina predstavlja letno kar čedno vsotico v blagajni društva.

• »Nekateri društvu očitajo, da je v vseh teh letih malo naredilo, toda upoštevajmo, da je vse postavljeno s prostovoljnimi delom in izključno s sredstvi društva (le pred leti je občina priskočila na pomoč z 11 starimi milijoni za prepotrebno škarpno)... Res je, želeli smo urediti sodoben kamp, vendar je bilo ovira zasebno in delno zelo neurejeno zemljišče. Spočetka je bilo v vasi 32 tujskih sob, zdaj je število današnjim zahtevam ustreznih sob zdrsnilo na 18, ki pa so zasedene večinoma le v glavni turistični sezoni, trenutno pa manj ali pa sploh ne... Zdi se, da bi kje blizu moral stati večji turistični objekt z 20 ali celo 30 posteljami, šele potem bi bile dobra izkoriščene tudi zasebne sobe...«

• Društvo je dolga leta skrbno bdelo nad večjim platojem ob robu gozda nad jezerom, toda v še danes skrivnostnih in nejasnih oko-

Tacek

Danes je bil zame srečen dan, kajti jutri mi ne bo treba v šolo, ker imam zdravniško potrdilo, da sem prebunkan in nesposoben za visokointelektualno delo.

Bilo je pa vse skupaj tako, da sem šel nič hudega sluteč v trgovino ob Celovski cesti po kruh in radensko, pa so vmes na žalost dobili pralni prašek.

Na žalost ne pravim zaradi tega, ker bi imel kaj proti temu dišečemu prahu, kajti tudi sam sem se naveličal tarnanja naše mame, ki drgne perilo s terpentinsko žajfo. Je pa bilo na žalost to, da sem stal preblizu polici, kamor so začeli zlagati vrečke s praški, kajti je nenadoma nastal v trgovini strašen pokol. Tovarišica s cekarjem in otrokom je pustila otroka v kotu in zagnala cekar v tovariša, ki je grozil, da bo prvi pri prašku, nakar sta se drla otrok in s cekarjem zadeti tovariš.

Druga tovarišica je v kotu vreščala, ker se je s plaščem zataknila za policio in je ozmerjala vsem ostalim sorodstvo tja do dvanajstega kolena in menda čez. Potem je rekla še nekaj grdih čez socializem — kot da je sistem kriv, če se je ona zataknila in ni mogla do praška. Najbolj nesrečen je bil neki možakar z občine, ki je prišel po malico, pa je vzel v vsako roko eno vrečko praška, denarnica mu je pa obležala na polici. Če bi odložil en prašek, bi v hipu izginil, če pa bi pustil denarnico predolgo poležavati, bi jo tudi kdo špajznil, tako da so revežu od notranjih dilem in konfliktov glede tega, kaj storiti, prišle solze na oči.

No, mene sem v celi zgodbi izpustil, ker so me izpustili tudi zgoraj navedeni ter me povaljali, pomendrali in nato, ko sem protestiral, še prebunkali. Najbolj mrtvo hladne so bile še prodajalke, ki so milostno delile vrečke z dragocenim prahom in imele pri tem jako poduhovljen izraz, ker to res ni šala, če lahko ljudem talaš pralni prašek.

Ko bom velik, bom imel doma vedno dovolj praška in v kritičnih dneh nikoli ne bom pošiljal otrok v trgovino, da jih ne bodo pomendrali.

Seeda

Danes sem bil spet ogrožen. Mama je zvedela, da so v Kosezah dobili kavo in jaz sem rekel, da ne grem, ker se mi še bunke od praškov niso zacelile. Zdaj sem se moji roditeljici jako zameril, kar seveda ni čudno, saj že cel mesec žulimo divko in projo kot pred dvajsetimi in toliko in toliko leti. Mene takrat seveda še ni bilo, kave pa menda tudi ne.

Ko bom velik, sploh ne bom pil kave ali pa jo bom pil le pri sosedu.

